

IMPLEMENTÁCIA PROJEKTU KAAT- ZNALOSTNEJ ALIANCIE V LETECKEJ DOPRAVE - PRÍBEH ÚSPEŠNÉHO PROJEKTU

IMPLEMENTATION OF THE KAAT PROJECT - KNOWLEDGE ALLIANCE IN AIR TRANSPORT – THE STORY OF A SUCCESSFUL PROJECT

Alena Novák Sedláčková¹, Antonín Kazda¹, Andrej Novák^{1*}

Abstrakt Článok sa zoberá problematikou vysokoškolského vzdelávania v nadväznosti na potreby leteckého priemyslu ako odvetvia národného hospodárstva. V súvislosti s narastajúcou potrebou skvalitňovania a zefektívňovania procesu vzdelávania, je potrebné riešiť medzinárodnú spoluprácu pri vzdelávaní odborníkov v leteckej doprave. Odpoveďou na tento problém bolo vytvorenie znalostnej aliancie v rámci projektov ERASMUS+, ktorá analyzuje globálny trh povolání a kvalifikácií v leteckej doprave. Cieľom projektu bolo špecifikovať zoznam súčasných povolání, ale aj budúcich povolání v nadväznosti na analýzu kvalifikácií v odvetví leteckej dopravy. Na základe týchto výstupov projektu bol vytvorený nový študijný program ako aj upravené programy ďalšieho vzdelávania v letectve. Príspevok poukazuje na výstupy a prínosy takejto spolupráce.

Kľúčové slova celoživotné vzdelávanie, znalostné aliancie, vzdelávanie

Summary The paper is focused on the higher education system in relation to the needs of the aviation industry as a branch of the national economy. In connection with the growing need to improve and streamline the education process it is important to develop and create the international cooperation in education of professionals in aviation industry. The response on this problem was the creation of knowledge alliance supported by the ERASMUS+ project, which analysed the global market of occupations and qualifications in the air transport. Based on the results of qualification analyses a list of current occupations was specified, as well as future occupations in the aviation sector. On the project outputs a new study program was created and further lifelong learning programs were modified. The paper points to the outputs and benefits of this cooperation.

Keywords lifelong learning, knowledge alliances, education

1 ÚVOD

Projekt KAAT – Knowledge Alliance in Air Transport je ERASMUS+ projekt zameraný na znalostné aliancie (číslo projektu: 588060-EPP-1-2017-1-RO-EPPKA2-KA). Koordinátorom projektu je University Politehnica of Bucharest v Rumunsku. Do projektu sa zapojilo 17 partnerov (7 univerzít zo 6 krajín, 10 partnerov z priemyslu a 11 spolupracujúcich pridružených partnerov). Úloha priemyselných partnerov je nezastupiteľná. Slúžia ako „zrkadlo“ úrovne univerzitného vzdelávania a programov odbornej prípravy v leteckej doprave a poskytujú veľmi dôležitú spätnú väzbu z hľadiska potrieb rôznych sektorov civilného letectva.

¹ Žilinská univerzita v Žiline, fakulta PEDAS, KLD, Univerzitná 8215/1, 010 26, Žilina, Slovenská republika

* korespondenční autor, tel.: +421 415 133 450, e-mail: andrej.novak@fpedas.uniza.sk

Príprava projektu sa začala v roku 2015 v Bukurešti. Profesor Sorin Zaharia ako vedúci tohto projektu ho najskôr koncipoval ako rumunský národný projekt. V roku 2016 tím zodpovedný za prípravu projektu preniesol svoje skúsenosti a pripravil prvý projekt EÚ Erasmus +, ktorý však nebol schválený. Prof. Zaharia vložil do zlepšenia a prípravy značné úsilie a motivoval všetkých partnerov. Aktualizovaný projekt bol v roku 2017 úspešný. Na Slovensku boli v tom čase schválené iba dva projekty vedomostných aliancií. Dohoda o grante bola podpísaná v decembri 2017 a v januári 2018 bolo prvé zasadnutie riadiaceho výboru v Bukurešti.

2 VÍZIA PROJEKTU

Hlavným cieľom projektu je vytvorenie znalostnej aliancie v leteckej doprave, čo je v dnešnom globálnom svete, najmä v oblasti vzdelávania v letectve pre úspešnosť jednotlivých podnikov rozhodujúce. V projekte je kľúčová prvá a druhá časť projektu (Working Package – WP). WP1 a WP2 analyzujú globálny trh povolání a potrebných kvalifikácií v letectve. Prvým krokom bolo špecifikovať zoznam súčasných povolání, ako aj budúcich povolání v letectve.

2.1 Analýza povolání a kvalifikácií v letectve

Vo WP1 definovali a popísali všetci riešitelia projektu viac ako 120 povolání, kedy sa venovali aj budúcim novým povolaniam. Pre tieto povolania je potrebné navrhnuť vzdelávacie a školiace programy. Následne bola vo WP2 vypracovaná analýza kvalifikácií v odvetví leteckej dopravy. Akademičtí ako aj partneri z priemyslu identifikovali kľúčové kompetencie pre niekoľko typov povolání s víziou „inteligentnej kvalifikácie pre inteligentné povolanie“.

Pre synchronizáciu ďalšieho vzdelávania je potrebný kvalifikačný rámec, kedy každý štát si definuje národný kvalifikačný rámec (NKR)(Fondová et. al., 2013). Európsky kvalifikačný rámec (EQF) tvorí „premostenie“ medzi jednotlivými národnými systémami kvalifikácií. V projekte boli porovnané kvalifikačné rámce 6 krajín a následne bola uplatnená metodika pre sektorový kvalifikačný rámec pre leteckú dopravu (SQFAT). Identita SQFAT je popísaná 10 zložkami štruktúrovanými v 3 úrovniach (určujúce faktory a procesy rozvoja kvalifikácií, opis a uznávanie kvalifikácií a vplyv na proces odbornej prípravy na jednej strane a na sociálny rozvoj, inováciu a kvalitu života na strane druhej). SQFAT opisuje kvalifikácie zodpovedajúce štyrom kvalifikačným úrovniam EQF - vysokoškolské alebo nevysokoškolské kvalifikácie (EQF 5), bakalárske štúdium (EQF 6), magisterské štúdium (EQF 7) a doktorandské štúdium (EQF 8). Každá kvalifikácia je vymedzená prostredníctvom výsledkov vzdelávania vyjadrených z hľadiska vedomostí, zručností, autonómie a zodpovednosti, sociálneho a osobného rozvoja súvisiaceho s každou úrovňou štúdia. Výskum bol zameraný na koncepčný základ pozostávajúci z kľúčových pojmov: kategórie, kompetencie, typ a deskriptor spôsobilosti, koncepčno – metodický model na opis kvalifikácií v sektore leteckej dopravy v EÚ (SQFAT Matrix a Grid 1).

2.2 Informačné technológie aplikované v letectve

Na základe výsledkov analýz WP1 a WP2, ktoré boli schválené aj Európskou Komisiou, bol ako súčasť WP3 (Konceptia a implementácia nového inovatívneho študijného programu) vytvorený nový inovatívny študijný program s názvom „Informačné technológie aplikované v letectve“ („IT Applied in Aviation (ITAA)“). Pri návrhu jeho koncepcie spolupracovali všetci partneri. Hlavným cieľom bolo vytvoriť „tak dobrý študijný magisterský program ako sa len dá“. Každá z partnerských univerzít bola pri tvorbe magisterského študijného programu zastúpená svojimi najkvalitnejšími pedagógmi – garantmi zodpovednými za tvorbu učebných plánov a učebných osnov pre každý predmet. Predsavzatím partnerov bolo akreditovať tento študijný program vo svojich krajinách a pre tento projekt získať sedem akreditácií študijného programu v rôznych štátoch EÚ. Z dôvodu legislatívnych obmedzení na začiatku projektu jeden z partnerov - lotyšský Transport and Telecommunication Institute opustil projekt mesiac po jeho začiatku.

Od ministerstva školstva dostali rozhodnutie, že je úplne nemožné vytvoriť a akreditovať nový študijný program v Lotyšsku v čase, keď pripravujú Stratégiu na zníženie počtu existujúcich študijných programov.

Akreditačný proces je pre všetkých šesť partnerských univerzít výzvou. Namiesto jednotného európskeho legislatívneho rámca v oblasti vzdelávania a uznávania odbornej kvalifikácie v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/36 / ES zo 7. septembra 2005, sú kritériá každého ministerstva školstva alebo akreditačného výboru síce podobné, ale vo viacerých bodoch sa zásadne líšia. Navyiac je akreditačný proces časovo náročný a personálne podmienený. Každá univerzita tak začala svoju samostatnú, náročnú a zložitú cestu a verí v úspešne ukončený akreditačný proces.

2.2.1 Slovenský príbeh

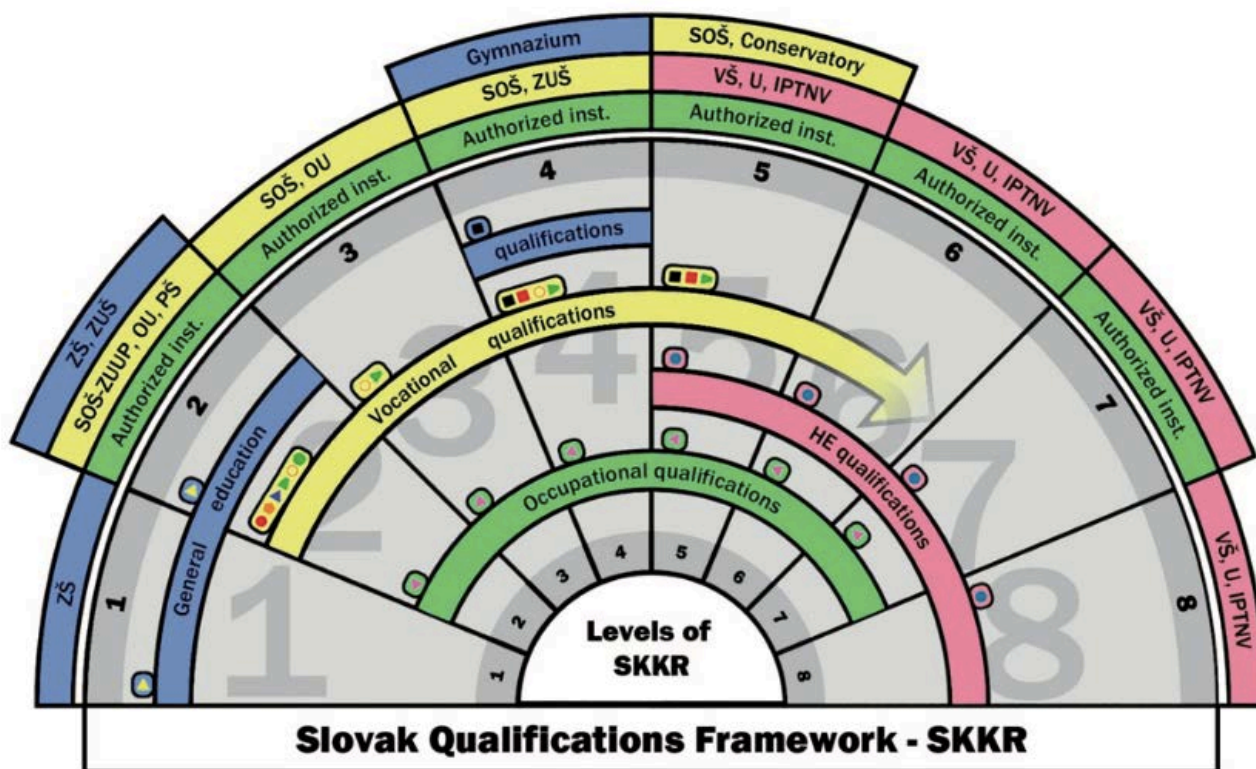
Žilinská univerzita v Žiline (UNIZA) je aktívnym partnerom vo WP3 - Konceptia a implementácia nového inovatívneho študijného programu „Informačné technológie aplikované v leteectve -IT Applied in Aviation“. Na príklade WP3 je možné ilustrovať, ako politická situácia v krajine môže ovplyvniť implementáciu projektu. Ak posudzujeme cieľ WP3 spätne z perspektívy januára 2018, keď bol KAAT projekt schválený, tak v tom čase proces akreditácie nového študijného programu trval štandardne minimálne jeden rok. Slovenská Akreditačná komisia posudzovala študijné programy podľa zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších (ďalej označovaný ako vysokoškolský zákon). Všetky dokumenty síce museli byť v slovenskej a anglickej verzii, ale v tej dobe nebolo v SR možné schválenie spoločného študijného programu, kde by boli garantmi predmetov učiteľia zo 6 univerzít z 5 rôznych štátov EÚ. Víziou projektu bolo vytvorenie excelentného študijného programu nielen v štruktúre predmetov, ktoré boli konzultované aj s partnermi z priemyslu, ale aj vo forme výučby. Na všetkých šiestich univerzách mali študenti navštevovať jeden študijný program - ITAA a zdieľať jeden spoločný rozvrh. Zároveň by zdieľali aj tých istých vyučujúcich. Harmonogram študentov by bol harmonizovaný. Učiteľ zodpovedný v projekte za predmet mal vyučovať na vlastnej univerzite a prostredníctvom videokonferencie aj študentov z ostatných 5 univerzít. Bolo na rozhodnutí učiteľa, či pripraví kurz ako kontaktnú výučbu („tvárou v tvár“), kurz podporovaný videokonferenciou alebo online kurz, ktorý by mohol predstavovať takmer 30% z celkového objemu výučby.

V súčasnosti, počas krízy COVID 19 je online vyučovanie úplne bežné a nikoho neprekvapuje, ale pred dvomi rokmi bola situácia úplne iná. V tom čase bola takáto myšlienka na Slovensku pre slovenskú Akreditačnú komisiu neprijateľná. Zároveň bolo zámerom využiť systém mobility pedagógov v rámci programu Erasmus+, ktorý by mohol slúžiť ako podpora projektu KAAT.

V priebehu roka 2018 sa situácia na Slovensku zásadne zmenila. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (MŠVVaŠ) pripravilo nový zákon č. 269/2018 Z. z. o zabezpečení kvality vysokoškolského vzdelávania, ktorý dopĺňa zákon o vysokých školách a Slovenská národná rada ho prijala a schválila. V roku 2018 však bol vysokoškolský zmenený ešte raz a to zákonom č. 270/2018 Z.z. Najdôležitejšie časti, ktoré opisujú nový spôsob akreditačného procesu nadobudli účinnosť 1. septembra 2018. Zákonom o zabezpečovaní kvality vzdelávania bola zriadená nová slovenská Akreditačná agentúra, namiesto Akreditačnej komisie, ktorá existovala predtým a táto nová agentúra dostala úlohu vytvoriť štandardy pre slovenský univerzitný systém akreditácie do konca júna 2019. Po tomto termíne začal proces pripomienkovania štandardov univerzitami a ministerstvom. V súčasnosti (jún 2020) ešte stále nie je jasné, kedy nové štandardy začnú pre akreditačný proces platiť. To však nie je jediný problém. Súčasne s vyššie uvedeným procesom sa začala vytvárať vyhláška MŠVVaŠ č. 244/2019 Z. z. o sústave študijných odborov Slovenskej republiky, ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2019.

Koncom roka 2018 a začiatkom roka 2019, kedy vlastne nikto nevedel ako bude nový akreditačný proces vyzeráť, sme začali vyvíjať alternatívne riešenia, pretože sme si neboli istí, či je možné v rámci nedokončeného legislatívneho rámca pokračovať v akreditácii, tak aby bol tento proces ukončený v termínoch stanovených projektom KAAT. Zvážili sme všetky možnosti, ako by bolo možné študijný program realizovať. Po odbornej diskusii sme iniciovali spoluprácu s riaditeľkou Ústavu celoživotného

vzdelávania Žilinskej univerzity v Žiline a na jej odporúčanie sme sa rozhodli akreditovať ITAA ako program celoživotného vzdelávania. Podkladom pre naše rozhodnutie bol dokument vydaný MŠVVaŠ s názvom: Referenčná správa slovenských kvalifikačných rámcov k európskemu kvalifikačnému rámcu 2017, kde bola definovaná schéma - Štruktúra SKKR (pozri obr. 1). Z uvedenej schémy je zrejmé, že študenti môžu získať vysokoškolské vzdelanie aj prostredníctvom systému a programov celoživotného vzdelávania. Po diskusii na MŠVVaŠ sme sa rozhodli vytvoriť a akreditovať ITAA uvedeným spôsobom.

Obr. 1 Slovenský kvalifikačný rámec SKKR (Zdroj: Pathóová et. al., 2017)

Ďalším zákonom, ktorý mal podporovať akreditačný proces ITAA v rámci celoživotného vzdelávania bol návrh zákona, ktorým sa mal meniť a dopĺňať zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní v znení neskorších predpisov. Tento návrh bol v roku 2018 a 2019 v legislatívnom procese. Podľa článku 2 ods. 4 až 6 uvedeného návrhu zákona je ďalšie vzdelávanie alebo celoživotné vzdelávanie neformálnym vzdelávaním, ktoré sa uskutočňuje vo vzdelávacích inštitúciách ďalšieho vzdelávania (ďalej len „vzdelávacia inštitúcia“) a nadväzuje na školské vzdelávanie. Ďalšie vzdelávanie umožňuje získať kvalifikáciu zodpovedajúcu relevantnej úrovni slovenského kvalifikačného rámca, doplniť, rozšíriť alebo prehĺbiť kvalifikáciu získanú formálnym vzdelaním alebo uspokojiť záujmy a získať schopnosť podieľať sa na živote občianskej spoločnosti. Úspešným ukončením ďalšieho vzdelávania je získaná odborná kvalifikácia a primeraná úroveň kvalifikácie podľa slovenského kvalifikačného rámca. Ďalšie vzdelávanie sa uskutočňuje v štátnom jazyku a v závislosti od záujmu účastníkov o ďalšie vzdelávanie a možnosti vzdelávacích inštitúcií aj v inom jazyku ako je štátny jazyk. Uvedený návrh zákona však nebol schválený, pretože bývalá ministerka školstva, vedy, výskumu a športu ho v roku 2019 zastavila tesne pred predložením do Národnej rady SR (parlamentu). V súčasnosti sa však situácia na ministerstve školstva zmenila. Po voľbách do Slovenskej národnej rady (parlamentu) na jar roku 2020 sú priority vlády a ministra školstva odlišné. Vo vládnom programovom vyhlásení sa okrem iného uvádza, že bude podporovať rozširovanie realizácie študijných programov v cudzích jazykoch, podporovať odstraňovanie prekážok pri realizácii interdisciplinárnych študijných programov a spoločných študijných programov medzi domácimi a zahraničnými univerzitami. Zdôraznenie dôležitosti interdisciplinarity by mohlo riešiť

aj jeden z ďalších problémov, ktoré je potrebné riešiť, pretože riešiteľom projektu KAAT je Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, ktorá je zameraná prevažne na dopravu, ekonomiku a manažment a v rámci UNIZA sú za študijné programy v oblasti IT zodpovedné iné fakulty. S súčasnosťou nie je možné vytvoriť nový, podobný, študijný program z oblasti IT bez súhlasu dekanov týchto fakúlt a rektora. V súčasnom konkurenčnom prostredí, nielen na celoslovenskom trhu, ale aj medzi fakultami jednej univerzity vzájomne, to tiež nie je jednoduché.

Ďalším pozitívom programového vyhlásenia vlády vo vzťahu k zámerom projektu KAAT je podpora systematického preskúmania systému študijných odborov tak, aby opisy študijných odborov brali do úvahy najnovšie poznatky a vývojové trendy v príslušnej oblasti vedomostí a vychádzali z koncepcie zameranej na výsledky vzdelávania, odkazy na praktické požiadavky a vnútroštátny kvalifikačný rámec zahŕňajúci profesijné komory a potenciálnych zamestnávateľov. Vláda v oblasti celoživotného vzdelávania pripravuje novú legislatívu (zákon) o ďalšom vzdelávaní, celoživotnom vzdelávaní a uznávaní výsledkov ďalšieho vzdelávania, ktorý by mal zahŕňať systematické zmeny v oblasti ďalšieho vzdelávania zamerané na zvyšovanie jeho kvality, ako aj zvyšovanie kvality vzdelávania, účasť dospelých na ďalšom vzdelávaní a možnosť získania kvalifikácie v ďalšom vzdelávaní. Tým vytvára podmienky pre fungujúci systém uznávania kvalifikácií. Zároveň sa zaviazala podporovať prostredie na uznávanie výsledkov neformálneho vzdelávania prostredníctvom národného kvalifikačného rámca vrátane zmien a doplnení príslušných právnych predpisov a zabezpečiť pravidelné monitorovanie zmien a rozvoja zručností v 21. storočí s cieľom lepšie sa zamerať na učebné osnovy ďalšieho vzdelávania. To je plne v súlade so stratégiou a cieľmi projektu KAAT. Preto veríme v úspešný koniec akreditačného procesu v rámci systému celoživotného vzdelávania.

2. 3 Zlepšenie univerzitných študijných programov a odbornej prípravy

V rámci WP4 - Zlepšenie univerzitných študijných programov a odbornej prípravy je projekt zameraný na inováciu a aktualizáciu univerzitných študijných programov a školení pre dospelých. Partneri preskúmali učebné osnovy siedmich existujúcich študijných programov a troch školení zameraných na špecializáciu a zvyšovanie vedomostí na základe výsledkov WP1 a WP2. Ako výstup tohto WP 4 UNIZA revidovala svoje dva existujúce bakalárske študijné programy Letecká doprava a Profesionálny pilot, kde namiesto ekonomických predmetov boli pridané dva nové predmety - Komunikačné systémy v leteckej doprave a Počítačové simulácie v leteckej doprave. Zameranie projektu zdôrazňuje aj dôležitosť duálneho vzdelávania, čo má Katedra leteckej dopravy zabezpečené prostredníctvom spolupráce s viacerými leteckými podnikmi ako napr. Go2Sky, AirExplore, Letisko M.R. Štefánika, Letisko Žilina, Letové prevádzkové služby SR š.p. a pod. Zároveň má aj skúsenosti s double degree študijnými programami. V súčasnosti máme dlhoročnú spoluprácu s Ecole Nationale de l'Aviation Civile (ENAC) Toulouse a zúčastnili sme sa double degree magisterského programu ATL - Transatlantic dual master degree program in Transportation and Logistics Systems.

2. 4 Metodika pre sektorový kvalifikačný rámec a uznávania predchádzajúceho vzdelania a pracovných skúseností v letectve

V rámci WP5 –partneri projektu vypracovali metodiku pre sektorový kvalifikačný rámec a uznávanie predchádzajúceho vzdelania a pracovných skúseností v letectve ako aj najlepšie postupy („best practices“) pre odvetvovú kvalifikáciu, čo znamená metodiku rozpoznávania zručností a kompetencií študentov pred plánovaním ich ďalšieho vzdelávania. To umožní nastaviť doplnujúce vzdelávanie a jeho obsah priamo pre potreby študenta alebo požiadavky z priemyslu.

3 ZÁVER

V súčasnosti je projekt v poslednom roku riešenia. Je možné konštatovať, že všetky zatiaľ nastolené problémy a vytýčené úlohy sme splnili tak ako je to uvedené v častiach 2.1 - 2.4 tohto článku. Je pravdou, že najväčším a do dnešného dňa ešte stále nedoriešeným problémom je úspešné akreditovanie nového študijného programu ITAA na Slovensku. Tento problém riešia ale aj ďalší traja partneri - University of Zagreb, University of Strausbourg a University of Lisbon. Napriek tomu je možné hodnotiť dosiahnuté výsledky partnermi ako veľmi dobré, a preto všetci partneri priebežne zverejňujú informácie o projekte ako aj jeho výsledkoch, či už v odborných publikáciách alebo na webových stránkach a sociálnych sieťach. V rámci rôznych aktivít zoznamujú pedagogickú a odbornú verejnosť so závermi, správami a svojimi skúsenosťami na medzinárodných vedeckých konferenciách a workshopoch. Na Slovensku bol zorganizovaný seminár „Vzdelávanie expertov v oblasti vodnej a leteckej dopravy“ pod záštitou Ministerstva dopravy a výstavby SR, ktorého závery boli podobné ako sú výsledky KAAT. Členka projektového tímu KAAT z Katedry leteckej dopravy (UNIZA) je členkou Sektorovej rady pre dopravu, logistiku a poštové služby, ktorá je zodpovedná za projekt Slovenskej sústavy povolaní, Národnej klasifikácie zamestnanosti SK ISCO-08 a Národného kvalifikačného rámca. V rámci tohto konceptu je preukázateľné, že závery Projektu KAAT sú pre civilné letectvo SR prospešné a po úpravách aplikovateľné aj v iných oblastiach dopravy.

Poslednou a asi najdôležitejšou pridanou hodnotou projektu je vytvorenie Európskej siete pre výcvik a vzdelávanie v oblasti letectva (ENATE), ktorá bude pokračovaním vzájomne dobrej spolupráce v projekte KAAT a zároveň zabezpečí udržateľnosť projektu. Nové spoločné medzinárodné a multidisciplinárne študijné programy zaisťujú medzinárodný rozmer leteckého vzdelávania a ovplyvňujú aj medzinárodnú zamestnanosť, najmä v krajinách zúčastňujúcich sa na projekte. Študijné programy vypracované na základe vedeckých výsledkov projektu KAAT a ENATE budú zdieľať a integrovať osvedčené postupy a nové aktuálne predmety do vzdelávacích programov.

Pod'akovanie

Článok je publikovaný ako jeden z výstupov projektu KAAT – Knowledge Alliance in Air Transport je ERASMUS+, 588060-EPP-1-2017-1-RO-EPPKA2-KA.

Literatúra

Európska Komisia. **2009**. Európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie (EKR), ISBN 978-92-79-08489-8, doi 10.2766/28316

Fondová I, et. all. **2013**. Metodika na tvorbu Národného kvalifikačného rámca v Slovenskej republike, Bratislava, ŠIOV 2013

Národná rada Slovenskej republiky. **2004**. Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

Národná rada Slovenskej republiky. **2009**. Zákon č. 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Národná rada Slovenskej republiky. **2018**. Zákon č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania s účinnosťou 1. septembra 2018.

Národná rada Slovenskej republiky. **2018**. Zákon č. 270/2018 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou 1. septembra 2018.

MŠVVaŠ SR. **2019**. Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 123/2019 Z. z. o kreditovom systéme štúdia s účinnosťou od 1. septembra 2019.

MŠVVaŠ SR. **2019**. Vyhláška MŠVVaŠ č. 244/2019 Z. z. o sústave študijných odborov Slovenskej republiky, ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2019.

Pathóová, I., Gállová, L., Junášková, A. **2017**. *Referencing report of the Slovak qualifications framework to the European qualifications framework*, Bratislava, ŠIOV, ISBN 978-80-89247-62-2,